

STRATEGIJA OPĆINE JELSA

KNJIGA 2 – STRATEŠKI PLAN – DRAFT – PROSINAC 2015

SADRŽAJ:

1.	UVOD	2
2.	SWOT ANALIZA	3
3.	GENERIRANJE STRATEŠKIH OPCIJA	9
4.	STRATEŠKI PROJEKTI	11
5.	TEKUĆE AKTIVNOSTI	13
6.	STRATEŠKA REKAPITULACIJA	21

1. UVOD

Ova knjiga objedinjuje najznačajnije prilike i prijetnje iz okruženja općine Jelsa, te njene snage i slabosti u jedinstvenu SWOT analizu. Izvedeni SWOT faktori zatim se propuštaju kroz odgovarajuću matričnu analizu utjecaja kako bi se dobili oni koji su najznačajniji za generiranje raspoloživih strateških opcija.

Strateške opcije koje nastaju korištenjem prilika i snaga, odnosno eliminacijom, zaobilaznjem ili ublažavanjem prijetnji i slabosti zatim se propuštaju kroz odgovarajuću matričnu analizu koristi i rizika kako bi se do bile baš one na kojima će se graditi strateški plan općine Jelsa.

Na temelju odabranih strateških opcija, definiraju se strateški projekti i tekuće aktivnosti koje Općina Jelsa u periodu do 2020. godine podržava. Akcijski plan njihove implementacije bit će prikazan u Knjizi 3 strateškog plana Općine Jelsa.

U njemu će se definirani strateški projekti prioritizirati, provizorno budžetirati i dinamizirati, odrediti odgovorne osobe za njihovo planiranje i praćenje i s njima pristupiti njihovom operativnom planiranju.

2. SWOT ANALIZA

Strateška analiza iz Knjige 1 u dovoljnem je detalju prikazala najvažnije prilike i prijetnje koje stoje pred općinom Jelsa u narednom planskom periodu, kao i njene vlastite snage i slabosti koje joj stoje na raspolaganju ili na putu za korištenje prilika i izbjegavanje prijetnji. Za potrebe kasnijih matričnih analiza izbor je sužen na njih po dvanaest.

Ključne snage ekstrapolirane iz strateške analize su slijedeće:

- S01 - Prirodna atraktivnost lokacije (sažetak aspekata kvalitete mora i plaže, ljestvica i raznolikosti krajolika, ugodne mediteranske klime i drugih lokacijskih karakteristika koji doprinose ovom faktoru);
- S02 - Ekološka sačuvanost lokacije (nezagađeno more, nezagađenost tla koja omogućuje uzgoj zdrave hrane, nezagađenost zraka, kao i druge ekološke karakteristike koje doprinose ovom faktoru);
- S03 - Nautičke pogodnosti lokacije (atraktivan plovidbeni akvatorij, postojeće marine i vezovi, mogućnost izgradnje novih vezova i prateće plovidbene infrastrukture, kao i druge nautičke karakteristike koje doprinose ovom faktoru);
- S04 - Atraktivnost otočkih naselja (pogotovo ruralnih koje čine vrhunske ambijentalne cjeline i oaze mira u kojima se rado boravi);
- S05 - Povezanost hidroavionom (pionirska na ovom dijelu Jadrana, i koja daje nadu za daljnji razvoj prometne povezanosti a time i produljenja turističke sezone);
- S06 - Solidna lokalna infrastruktura (magistralna i lokalna cestovna mreža, sustav vodoopskrbe i kanalizacije, tretman otpada, sustav zaštite od požara, sustav elektroenergetske opskrbe, ITC mreža, kao i druge infrastrukturne karakteristike koje doprinose ovom faktoru);
- S07 - Image otoka Hvara kao atraktivne turističke destinacije (za koji je ponajviše zaslužan grad Hvar sa svojim atrakcijama, i u kojem Jelsa može naći atraktivan i pouzdan reper za razvoj svoje strategije);
- S08 - Image kulturne destinacije (dio 'UNESCO'-vog svjetske zaštićene baštine starogradskog 'Agera' nalazi se u općini Jelsa, zatim 'UNESCO'-va svjetska zaštićena nematerijalna baština procesije 'Za Križen', veliki broj zaštićenih spomenika kulture, te općenito kao dio šire kulturne baštine cijelog otoka Hvara);
- S09 - Image sigurne destinacije (Hrvatska je član EU i NATO i kao takva doprinosi osjećaju sigurnosti stranih gostiju, a tu su pogotovo značajni oni koji dolaze iz affluentnih emitivnih zemalja koje pripadaju istom civilizacijskom i sigurnosnom krugu);
- S10 - Duga poljoprivredna tradicija (pogotovo u vinogradarstvu i vinarstvu, zatim u maslinarstvu, voćarstvu i povrtlarstvu, te uzgoju ljekovitog bilja);
- S11 – Jaka lokalna gastronomска i enološka scena (tradicija dobre hrane i vina u klasičnom dalmatinskom ambijentu koja privlači goste i jača vanpansionsku potrošnju i produljuje turističku sezonu);
- S12 - Postojanje svijesti o razvojnim nedostacima i želja za promjenom stanja (kao važan faktor bez kojeg se ne bi niti prišlo strateškim analizama i planiranju, a kamoli kasnijem njihovom sustavnom provođenju);

Ključne slabosti ekstrapolirane iz strateške analize su slijedeće:

- W01 - Prekratka turistička sezona i slaba izvansezonska ponuda (kao jedinstveni slabosni faktor koji nije samo problem općine Jelsa već generalno hrvatskog turizma);
- W02 - Slaba izvansmještajna ponuda i niska turistička potrošnja (također kao jedinstveni slabosni faktor koji nije samo problem općine Jelsa već generalno hrvatskog turizma);
- W03 - Slaba prometna povezanost (nepostojanje aerodroma, slaba pomorska povezanost sa kopnom, nedovoljna kvaliteta lokalnog javnog prijevoza, nepovezanost sa drugim otocima, dodatno vansezonsko slabljenje povezanosti);
- W04 - Zastarjela hotelska ponuda niske kvalitete (nema hotela visoke kategorije, a postojeći se nisu daleko makli od image-a predratne socijalističke ponude);
- W05 - Dominacija apartmanske nad hotelskom ponudom (koja dodatne smanjuje kvalitet strukture gostiju općine Jelsa, kao i mogućnost produljenja sezone);

- W06 - Nefinansirajućnost, zaduženost i loše poslovanje postojećih hotela (koje dodatno opterećuje cijeli sustav i postavlja pitanje kako se postaviti prema njihovim vlasnicima kako bi se stanje promijenilo);
- W07 - Loša percepcija stranih i domaćih velikih investitora u nove projekte (koja karakterizira cijelu hrvatsku ulagačku klimu, ponajviše zbog komplikirane i često promjenjive regulative, neriješenosti instituta pomorskog dobra, čestih administrativnih promjena koje onemogućuju kontinuitet razvojnih projekata, generalnog nepovjerenja fondovskih ulagača u netradicionalne ulagačke lokacije, slučajeva korupcije, itd.);
- W08 - Loše upravljanje javnim investicijskim potencijalom koje bi moglo otvoriti nove projekte (nepoduzetnički pristup razvojnim resursima od strane svih nivoa vlasti – državne, županijske i lokalne, koja bi mogla i sama inicirati i pripremiti neke projekte u koje bi kasnije uključivala i druge investitore);
- W09 - Loše brendiranje i označavanje kvalitete (koje se često u prethodnim analizama spominje kao nedostatak jer ne daje jasnu i upečatljivu sliku o samoj lokaciji te nivoima kvalitete koji se tu mogu doživjeti);
- W10 - Slaba vidljivost lokacije na međunarodnom turističkom tržištu (faktor koji je donekle povezan s prethodnim, no odnosi se samo na njegov informacijsko komunikacijski aspekt na najznačajnijim emitivnim tržištima, gdje bi se suviseo zaokružen brand trebao učiniti vidljivijim);
- W11 - Nedostatak obrazovanog kadra za moderno turističko i drugo gospodarstvo (što je problem svih hrvatskih otoka, odnosno njihove slabe demografske situacije, lokalnih edukacijskih mogućnosti te prometne nepovezanosti kojom bi se teoretski mogao u nekoj mjeri i rješavati);
- W12 - Starost lokalne populacije i smanjen natalitet pučanstva (koja se nadovezuje na prethodni problem, a također i umanjuje prethodno definirane snage u dugoročnom smislu);

Ključne prilike ekstrapolirane iz strateške analize su slijedeće:

- O01 - Globalno jačanje srednjeg sloja, pogotovo u regiji 'Azija-Pacifik' (koje u najvažnijem gospodarskom segmentu turizma može puno značiti za Hrvatsku a time i sve njene adute kao što su otok Hvar i općina Jelsa);
- O02 - Blizina visoko razvijenih emitivnih turističkih zemalja (koja u kombinaciji sa relativnom sigurnosnom prednošću pred ratovima i nesigurnošću uzdrmanim južnomediteranskim turističkim tržištem jako puno znači);
- O03 - Globalni razvoj informacijskog društva (koji razvojem ICT tehnologija omogućuje širenje informacije o općini Jelsa na istinski globalni način, čime može doprijeti do praktički svih pojedinaca koji bi teoretski mogli u njoj imati neki interes);
- O04 – Globalna svijest o potrebi zaštite okoliša (koja je kulminirala nedavnom pariškom klimatskom konferencijom), koja jača prethodno spomenute ekološke snage općine Jelsa, te omogućuje poticanje i financiranje projekata koji su s njom usklađeni;
- O05 - Ubrzani razvoj novih visokih tehnologija (koje se mogu koristiti u sklopu poljoprivrednog i gospodarskog aspekta razvoja, kao i poticanja i financiranja takvih projekata);
- O06 - Mogućnost korištenja EU fondova i nacionalnih sustava poticaja (koji potiče konvergenciju Hrvatske prema razvijenim EU zemljama, odnosno konvergenciju otočkih općina prema razvijenom dijelu Hrvatske, u vrlo širokom spektru poticaja i mogućnosti financiranja, koji postaje esencijalan izvor razvojnog kapitala, pogotovo u svijetu izostanka drugih oblika financiranja kako malih i srednjih tako i velikih tvrtki i projekata);
- O07 – Trend rasta zdravstvenog turizma (standardni 'wellness' obrasci, dijetni programi, kao i pravi medicinski turizam koji uključuje i ozbiljne medicinske zahvate te njihov daljnji rehabilitacijski tretman, te posebno trend smještaja za umirovljenike kojima se pruža konstantna zdravstvena zaštita);
- O08 – Trend rasta posebnih oblika turizma (cikloturizam, ruralni, pustolovni, sportski, eko, kulturni, gastro i eno turizam, za koji općina Jelsa ima izrazito dobre uvjete prethodno spomenute u njenim snagama, i koji donosi nove grupe turista i produljuje sezonu i vanpansionsku potrošnju);
- O09 - Prostorna raspoloživost za razvoj turističkih i gospodarskih projekata (koja je posebno naglašena u prethodnim studijama i koja treba biti definirana novim prostornim planom općine, no koja se zloupotreboom može pretvoriti u njenu slabost);

- O10 - Mogućnost dobivanja poreznih i drugih olakšica za investitore u hrvatske projekte, poticaja za zapošljavanje i slično (koja je dana Zakonom o strateškim ulaganjima, te drugom regulativom i koja bi mogla poticajno djelovati na potencijalne investitore u otočke projekte);
- O11 - Mogućnost korištenja javno privatnog i drugih inovativnih modela financiranja projekata (koja može povoljno djelovati na prethodno iskazanu slabost javnih institucija);
- O12 - Značajan broj otočkih iseljenika diljem svijeta (koji bi mogao ublažiti nepovoljnu percepciju ostalih investitora svojim primjerom);

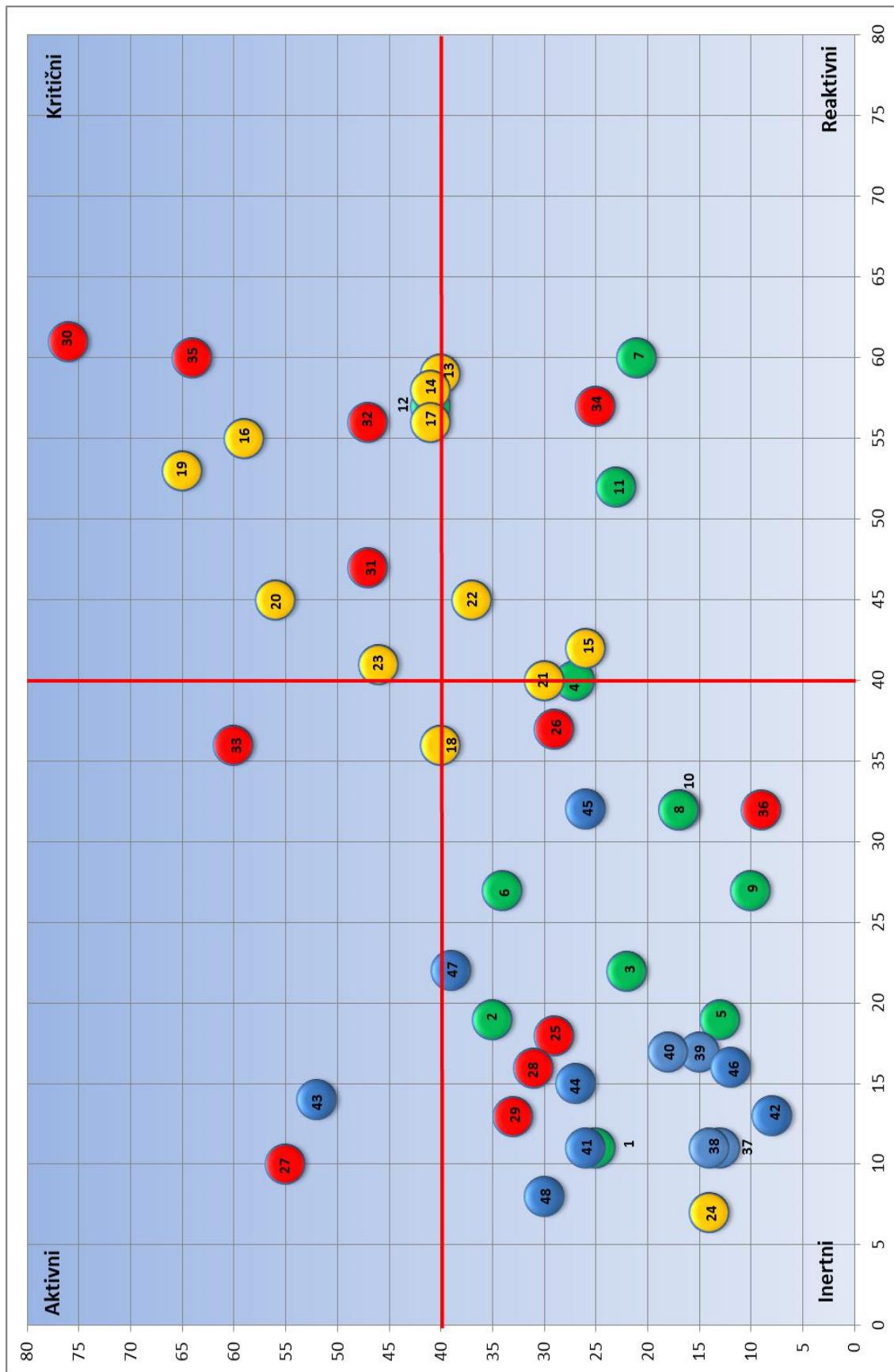
Ključne prijetnje ekstrapolirane iz strateške analize su slijedeće:

- T01 - Aspekti globalnih političkih kriza (Bliski Istok, Sjeverna Afrika, Ukrajina, itd.), za koje se ne može s posebnom sigurnošću tvrditi kako će se razvijati u slijedećem planskom razdoblju, a koji imaju poseban značaj u turističkoj industriji, toliko značajnoj za općinu Jelsa i njene konkurente;
- T02 - Politički aspekti vezani uz neposredno regionalno okruženje (BiH, Srbija), za koje također postoje neizvjesnosti, a pogotovo u kontekstu širih globalnih zbivanja i njihivih reperkusija na lokalne prilike;
- T03 - Migrantska kriza koja potresa Balkan i EU, čiji se dosezi još ne mogu dovoljno sagledati, a koja bi mogla s jedne strane djelovati na političko-sigurnosni aspekt lokacije, a s druge na gospodarsko-socijalni aspekt;
- T04 - Jačanje globalnog terorizma i kriminala (pogotovo kao negativan aspekt globalizacije, prethodno opisanih političkih aspekata, te ICT revolucije koja je i u tom segmentu nažalost omogućila ubrzani razvoj), koji predstavlja značajan sigurnosni problem;
- T05 - Klimatske promjene zbog nekontroliranog zagađenja okoliša i prekomjerne potrošnje globalnih resursa (koje u najnepovoljnijim okolnostima mogu uzrokovati dugotrajne suše, prekomjerne oborine, deforestaciju, nedostatak vode, podizanje razine mora, itd.), a koje negativno djeluju na prethodno navedene snage;
- T06 - Ekomska kriza u mediteranskom dijelu EU koja zahvaća i Hrvatsku, barem u njenom perceptivno mediteranskom dijelu i koja može odbijati daljnja ulaganja ili turističku posjetu u najmanju ruku;
- T07 - Skup i neefikasan hrvatski administrativni i legislativni sustav, koji prijeti ne samo novim kapitalnim ulaganjima, već i cijelom domaćem gospodarstvu koje ga jednostavno više ne može nositi (pogotovo ne u kombinaciji sa ubrzanim starenjem stanovništva, velikim brojem umirovljenika i nezaposlenih sa stalno smanjujućim brojem zaposlenika koji bi to sve trebali financirati);
- T08 - Visoka vanjska zaduženost Hrvatske, koja prijeti dalnjim padom kreditnog rejtinga zemlje i nemogućnošću daljnog financiranja zdravstva, prosvjete, mirovina i drugih aspekata već skupe države, odnosno nemogućnošću dobivanja kvalitetnog dužničkog kapitala za razvoj projekata;
- T09 - Loše stanje na tržištu rada Hrvatske (visoka stopa nezaposlenosti, uz smanjenje zaposlenosti), koja uz prethodne dvije prijetnje posebno razara tkivo mlade države;
- T10 - Izvozna nekonkurentnost hrvatskog robnog gospodarstva (ne samo radi kvalitete i opće konkurentnosti baze robnog gospodarstva, već i zbog nekvalitetnih distribucijskih kanala, te slabe interne organizacije – nepostojanja klastera, nedostatka komorske i diplomatske podrške, itd.);
- T11 - Nedovoljna pripremljenost Hrvatske za korištenje EU fondova (ne samo zbog sporosti u prijenosu svih mogućnosti programa na EU nivou na nacionalni nivo, već i zbog slabe prijemne moći, nedostatka znanja na svim nivoima, i općenito podkapacitiranosti u domeni upravljanja projektima);
- T12 - Starenje populacije i demografska kriza u Hrvatskoj, kao i u ostalim članicama EU (koja dodatno ugrožava gospodarsku situaciju Hrvatske u konjunkciji s ostalim prethodno spomenutim faktorima, no možda pruža i priliku kod razvoja zdravstvenog turizma u slučaju bogatih zemalja EU);

U Tablici 1 ovim faktorima pridodani su redni brojevi prema kojima će se napraviti matrična analiza utjecaja, a čiji su rezultati prikazani na Slici 1 na stranici nakon nje.

Grupa	Ozn.	Rb.	SWOT faktor
SNAGE	S01	1	Prirodna atraktivnost lokacije (kvaliteta mora i plaže, ljepota i raznolikost krajolika, ugodna mediteranska klima)
	S02	2	Ekološka sačuvanost (nezagađeno more, mogućnost uzgoja zdrave hrane)
	S03	3	Nautičke pogodnosti (marina, novi vezovi, sjajan plovidbeni akvatorij)
	S04	4	Atraktivnost otočkih naselja (pogotovo ruralnih)
	S05	5	Povezanost hidroavionom
	S06	6	Solidna lokalna infrastruktura (ceste, vodoopskrba, kanalizacija, tretman otpada, zaštita od požara, elektroenergetska opskrba, ITC mreža, itd.)
	S07	7	Image otoka Hvara kao atraktivne turističke destinacije
	S08	8	Image kulturne destinacije (dio Agera, procesija 'Za Križem', zaštićeni spomenici kulture)
	S09	9	Image sigurne destinacije (Hrvatska je član EU i NATO)
	S10	10	Duga poljoprivredna tradicija (vinarstvo, maslinarstvo, ljekovito bilje)
	S11	11	Jaka lokalna gastronomска i enološka scena
	S12	12	Postojanje svijesti o razvojnim nedostacima i želja za promjenom stanja
SLABOSTI	W01	13	Prekratka turistička sezona i slaba izvansezonska ponuda
	W02	14	Slaba izvansmještajna ponuda i niska turistička potrošnja
	W03	15	Slaba prometna povezanost (lokalni javni prijevoz, veze s drugim otocima, veze sa kopnom)
	W04	16	Zastarjela hotelska ponuda niske kvalitete
	W05	17	Dominacija apartmanske nad hotelском ponudom
	W06	18	Neprofitabilnost, zaduženost i loše poslovanje postojećih hotela
	W07	19	Loša percepcija stranih i domaćih velikih investitora u nove projekte
	W08	20	Loše upravljanje javnim investicijskim potencijalom koje bi moglo otvoriti nove projekte
	W09	21	Loše brendiranje i označavanje kvalitete
	W10	22	Slaba vidljivost lokacije na međunarodnom turističkom tržištu
	W11	23	Nedostatak obrazovanog kadra za moderno turističko i drugo gospodarstvo
	W12	24	Starost lokalne populacije
PRIHLIKE	O01	25	Globalno jačanje srednjeg sloja, pogotovo u regiji Azija-Pacifik
	O02	26	Blizina visoko razvijenih emitivnih turističkih zemalja
	O03	27	Globalni razvoj informacijskog društva
	O04	28	Globalna svijest o potrebi zaštite okoliša
	O05	29	Ubrzani razvoj novih visokih tehnologija
	O06	30	Mogućnost korištenja EU fondova i nacionalnih sustava poticaja
	O07	31	Rast zdravstvenog turizma (wellness, lječilišni, medicinski)
	O08	32	Rast posebnih oblika turizma (cikloturizam, ruralni, pustolovni, sportski, eko, kulturni, gastro i eno)
	O09	33	Prostorna raspoloživost za razvoj turističkih i gospodarskih projekata
	O10	34	Mogućnost dobivanja poreznih i drugih olakšica za investitore u hrvatske projekte, poticaja za zapošljavanje i sl.
	O11	35	Mogućnost korištenja javno privatnog i drugih inovativnih modela financiranja projekata
	O12	36	Značajan broj otočkih iseljenika diljem svijeta
PRIJETNJE	T01	37	Aspekti globalnih političkih kriza (Bliski Istok, Sjeverna Afrika, Ukrajina, itd.)
	T02	38	Politički aspekti vezani uz neposredno regionalno okruženje (BiH, Srbija)
	T03	39	Migrantska kriza koja potresa Balkan i EU
	T04	40	Jačanje globalnog terorizma i kriminala
	T05	41	Klimatske promjene zbog nekontroliranog zagađenja okoliša i prekomjerne potrošnje globalnih resursa
	T06	42	Ekonomска kriza u mediteranskom dijelu EU
	T07	43	Skup i neefikasan hrvatski administrativni i legislativni sustav
	T08	44	Visoka vanjska zaduženost Hrvatske
	T09	45	Loše stanje na tržištu rada Hrvatske (visoka stopa nezaposlenosti, uz smanjenje zaposlenosti)
	T10	46	Izvozna nekonkurentnost hrvatskog robnog gospodarstva
	T11	47	Nedovoljna pripremljenost Hrvatske za korištenje EU fondova
	T12	48	Starenje populacije i demografska kriza u Hrvatskoj, kao i u ostalim članicama EU.

Tablica 1 – Ključni SWOT faktori za analizu utjecaja ('Cross/Impact')

Slika 1 – Rezultat 'Cross/Impact' analize

Slika 1 prikazuje raspored analiziranih faktora u četiri kvadranta:

- Aktivne varijable koje snažno utječu na sustav, dok on na njih ne utječe;
- Reaktivne varijable koje malo utječu na sustav, dok sustav na njih znatno utječe;
- Kritične varijable na koje utječu mnoge druge varijable, a i one same utječu na mnoge od njih;
- Inertne varijable koje su u manjoj mjeri uključene u dinamiku sustava;

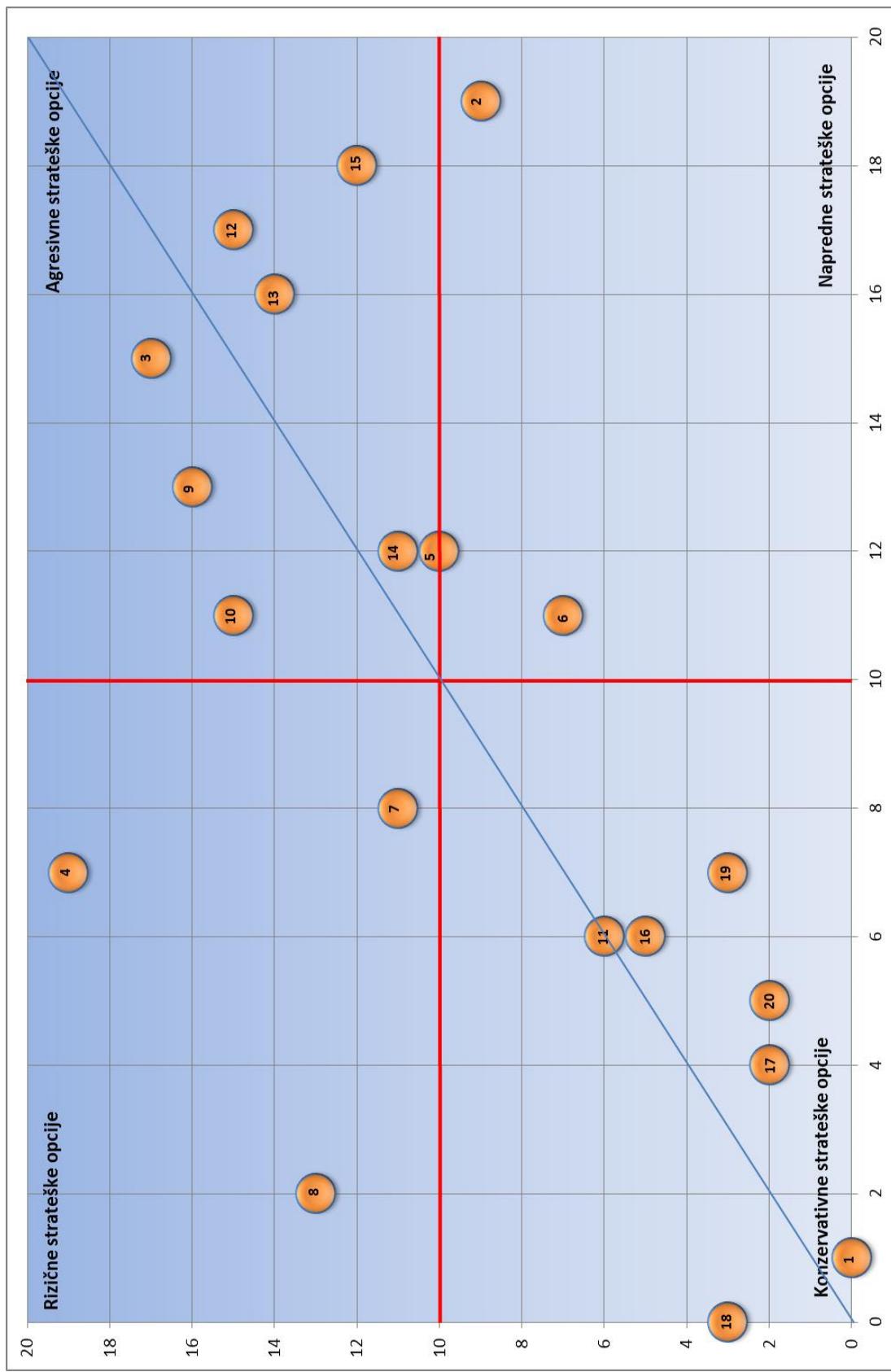
Faktori koji označavaju snage označeni su zelenom bojom. Slabosti su označene žutom bojom, prilike crvenom a prijetnje plavom. Iz grafa se vidi povećani značaj slabosti i prilika, te manji značaj percipiranih snaga i prijetnji.

3. GENERIRANJE STRATEŠKIH OPCIJA

Na temelju prethodnih analiza generirane su slijedeće strateške opcije za općinu Jelsa:

- A01 – Poticanje aktivnosti udruga građana na dobrobit općine Jelsa (u skladu sa zakonskom regulativom na tom području);
- A02- Promicanje hotelske izgradnje u skladu s usvojenim prostornim planovima, kako bi se dobili kvalitetni kapaciteti za produljenje sezone i povećanje potrošnje gostiju;
- A03 –Daljnja izgradnja nautičke infrastrukture i povećanje broja vezova za nautički turizam, imajući u vidu njegove različite lokacije i pojavnne oblike;
- A04 - Ulaganje općinskog zemljišta u hotelske ili druge ekonomski isplative investicije zajedno sa privatnim partnerima (općinski 'Co-development');
- A05 – Poticanje ulaganja u obnovu ruralnih naselja prema autohtonom modelu dalmatinskog naselja;
- A06 – Nastavak ulaganja u infrastrukturne općinske projekte neophodne za implementaciju strategije (daljnja izgradnja, obnova i održavanje prometne infrastrukture, vodoopskrbe, odvodnje i kanalizacije, tretmana otpada, elektroenergetske, ICT i druge infrastrukture);
- A07 - Promicanje hidroavionskog prometa prema drugim otocima i drugim atraktivnim lokacijama (Jelsa kao sezonski 'feeder' hidroavionskog prometa);
- A08 - Promicanje međuotočkog i otočko-kopnenog pomorskog prometa;
- A09 - Promicanje razvoja zdravstvenog turizma u svim njegovim prihvatljivim oblicima;
- A10 - Promicanje razvoja novih oblika turizma u svim njihovim prihvatljivim oblicima;
- A11 - Uvođenje kombiniranih vjerskih tura (sa Međugorjem i drugim hodočasničkim mjestima);
- A12 – Poticanje uzgoja ljekovitog bilja, pripreme sirovine za farmaceutsku i kozmetičku industriju i pokretanje otočke kozmetičke industrije;
- A13 – Poticanje eko poljoprivrede, te prerađivačke industrije vezane uz takvu poljoprivredu;
- A14 – Poticanje malog ribarstva za potrebe turističke industrije općine i vlastite potrebe otočana;
- A15 – Poticanje vrhunskog vinarstva i proizvodnje žestica sa otočkim štihom;
- A16- Pokretanje zajedničkog projekta rebrandinga destinacije zajedno sa ostalim hvarskim općinama;
- A17 - Provođenje kategorizacije restorana i drugih ugostiteljskih objekata prema prethodno utvrđenim kriterijima u skladu sa destinacijskom strategijom općine i otoka Hvara;
- A18 – Pristupanje iseljenicima i poticanje njihovog ulaganja u općinu;
- A19 - Ciljana edukacija administrativnog općinskog kadra (municipalna strategija, korištenje EU fondova, itd, a eventualno i konkretno zapošljavanje općinskog eksperta za korištenje EU fondova i pripremu investicijskih projekata);
- A20 – Izrada i provođenje sigurnosne strategije kojom bi se anticipirali svi rizici koji ugrožavaju osnovne snage na kojima leži jelšanski turizam i gospodarstvo.

Ove strateške opcije potom su ocijenjene prema koristima i rizicima koje nose ('Benefit/Risk' analiza), a rezultat te ocjene dan je na Slici 2 koja slijedi.

Slika 2 – Rezultat 'Benefit/Risk' analize

4. STRATEŠKI PROJEKTI

Iz navedenih strateških opcija ekstrapolirani su strateški projekti općine i strateške tekuće aktivnosti općine Jelsa u periodu do 2020. godine. Strateški projekti grupirani su u slijedećih pet skupina:

- Projekti vezani uz turističku industriju (1)
- Projekti vezani uz nautičku infrastrukturu (2)
- Projekti vezani uz prometnu infrastrukturu (3)
- Projekti vezani uz ostalu infrastrukturu (4)
- Projekti vezani uz ostala investicijska ulaganja (5)
- Projekti vezani uz marketinške i slične aktivnosti (6)

Projekti Ad 1 sa svojim vezama prema gore navedenim strateškim opcijama i SWOT faktorima prikazani su u slijedećoj tablici:

Grupa	Šifra	Strateški projekt	Strateške opcije	SWOT-Snage	SWOT-Slabosti	SWOT-Prilike	SWOT-Prijetnje
1.Turistička industrija	P01	Turistički kompleks Malo Poštica (30% hotel, 70% vile P+1+bazen)	A02, A04, A06, A10, A16, A17, A18	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W07, W08,	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011, 012	T01, T04, T08, T09, T11
	P02	Renoviranje i repozicioniranje TN Adriatic u Vrboskoj	A02, A10, A16, A17, A18	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W06, W07	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011	T01, T04, T08, T09, T11
	P03	Rekonstrukcija hotela Jadran (uređenje šetnice i privežišta ispod ceste, povezati sa izgradnjom lukobrana Sv.Antonija ili kroz luku nautičkog turizma)	A02, A10, A16, A17	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W06, W07	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011	T01, T04, T08, T09, T11
	P04	Riješavanje i pokretanje projekta Zenčića (bivše dječje odmaralište, gradnja turističkog kompleksa)	A02, A04, A10, A16, A17	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W06, W07, W08	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011	T01, T04, T08, T09, T11
	P05	Novi hotel na lokaciji Mina-Grebišće	A02, A04, A06, A10, A16, A17, A18	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W07, W08, W11	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011, 012	T01, T04, T08, T09, T11
	P06	Novi hotel na lokaciji Soline	A02, A04, A06, A10, A16, A17, A18	S01, S07, S09	W01, W02, W04, W05, W07, W08, W11	001, 002, 006, 008, 009, 010, 011, 012	T01, T04, T08, T09, T11
	P07	Centar za aktivan odmor Vela Stiniva	A10, A02, A03, A16	S01, S07, S09	W01, W02, W07	002, 009	T01, T04, T08, T09, T11
	P08	Tradicijski, obiteljski vođeni minihoteli (Vršnik, Pitve, Svirče, Zavala, Ivan Dolac, Poljica-Zastržiće-Gdinj, Vrboska (hotel Madeira))	A05, A10, A13, A14, A15, A16, A17	S01, S02, S04, S07, S11	W01, W02, W05, W12	002, 004, 006, 008, 009, 012	T11
	P09	Obnova ruralnih kuća za odrmor na centralnoj hvarskoj visoravni	A05	S01, S02, S04, S07	W01, W02, W12	002, 004, 006, 008, 009, 012	T11
	P10	Etno-eko selo Gromin Dolac	A05, A10, A13, A14, A15, A16, A17	S01, S02, S04, S07, S11	W01, W02, W12	002, 004, 006, 008, 009, 012	T11
	P11	Etno-eko selo Humac	A05, A10, A13, A14, A15, A16, A17	S01, S02, S04, S07, S11	W01, W02, W12	002, 004, 006, 008, 009, 012	T11

Tablica 2 – Strateški projekti vezani uz turističku industriju

Projekti Ad 2 sa svojim vezama prema gore navedenim strateškim opcijama i SWOT faktorima prikazani su u slijedećoj tablici:

Grupa	Šifra	Strateški projekt	Strateške opcije	SWOT-Snage	SWOT-Slabosti	SWOT-Prilike	SWOT-Prijetnje
2.Nautička infrastruktura	P12	Projekt razvoja otoka Šcedro	A05, A03, A04, A06, A08, A10, A14	S01, S02, S07	W01, W02, W03	002, 004, 006, 008, 009	T01, T04, T08, T09, T11
	P13	Projekt razvoja otoka Zečevo	A05, A03, A04, A06, A08, A10, A14	S01, S02, S07	W01, W02, W03	002, 004, 006, 008, 009	T01, T04, T08, T09, T11
	P14	Uređenje pristaništa i terminala za hidroavione	A07, A08, A11, A16	S03, S05, S06, S07	W01, W03	002, 006	T11
	P15	Uređenje luke Jelsa (Produženje lukobrana Kanun, Uređenje plaže iza zgrade Veslačkog kluba, Šetnica do Bilih stina, Kompletno popločanje na prostoru zahvata, Sadnja novih palmi, Postavljanje nove LED rasvjete, Sanacija sadašnjeg katamaranskog pristaništa, Uređenje sanitarnog čvora u zgradi Depandanse)	A06, A03, A07, A08	S03, S06	W01, W03	004, 006	T01, T04, T08, T09, T11
	P16	Vanjski lukobrani (Producenje lukobrana Iga, Gradnja novog lukobrana Sv. Antonij, izgradnja šetnice s privežištem ispod hotela Jadran ili kroz luku nautičkog turizma)	A03, A04, A06	S03	W01, W03	006	T01, T04, T08, T09, T11
	P17	Izgradnja luke u Zavalji (nastavak projekta prema postojećoj idejnoj dokumentaciji)	A03, A04, A06	S03	W01, W03	006	T01, T04, T08, T09, T11
	P18	Određivanje i realizacija sidrišta Soline, Zečevo i Šcedro	A03, A04, A06	S03	W01, W03	006	T01, T04, T08, T09, T11

Tablica 3 – Strateški projekti vezani uz nautičku infrastrukturu

Projekti Ad 3 sa svojim vezama prema gore navedenim strateškim opcijama i SWOT faktorima prikazani su u slijedećoj tablici:

Grupa	Šifra	Strateški projekt	Strateške opcije	SWOT-Snage	SWOT-Slabosti	SWOT-Prilike	SWOT-Prijetnje
3. Prometna infrastruktura	P19	Dodatni radovi na obilaznici Jelsa (Asfaltiranje stare državne ceste uz more od spoja u Jelsi kroz uvale Milna, Grebišča i Ženčića do spoja u uvali Crikvica-vala i oprema te ceste javnom rasvjetom)	A06	S04, S06	W01, W03	O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P20	Asfaltiranje stare ceste Svirče-Tunel Pitve-Zavala (Asfaltiranje stare ceste od Svirča preko Vrbsnika i Pitava do tunela Pitve-Zavala, Proširenje ceste od Pitava do tunela)	A06, A05	S04, S06	W01, W03	O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P21	Rekonstrukcija tunela Pitve-Zavala (Uređenje odvodnje, Asfaltiranje, Poravnanje unutarnje mase, Bojenje bočne mase)	A06, A05	S04, S06	W01, W03	O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P22	Uređenje makadamskih puteva (nastavak od Gdinja do Vrboske i Jelse)	A06, A05	S04, S06	W01, W03	O06	T11
	P23	Izgradnja nove ceste (Povezivanje Gdinjskih južnih vala do Gromin doca i Zavale)	A06, A05	S04, S06	W01, W03	O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P24	Popločenje trga Križonošće (popločenje ostatka trga i postavljanje spomenika)	A06, A11	S06, S08	W01	O06	T11
	P25	Uređenje trga Tome Gamulina (uz oblikovanje prizemlja zgrade knjižnice, jetno kino i poveznica sa parkom)	A06, A16	S06, S08	W01	O06	T11
	P26	Popločavanje cijele rive u Jelsi	A06	S06	W01	O06	T11
	P27	Nova riva u Vrboskoj (Popločavanje nove rive i arhitektonsko oblikovanje mosta i trga u Vrboskoj, gradnja novog glavnog mosta u Vrboskoj i uređenje pripadajućeg trga)	A06, A16	S06	W01	O06	T01, T04, T08, T09, T11
P28	Popločavanje trga u Pitvama i Vrbsniku	A05, A06	S04	W01	O06	T11	
	P29	Uređenje šetnice u Zavali	A06, A05	S06	W01	O06	T11

Tablica 4 – Strateški projekti vezani uz prometnu infrastrukturu

Projekti Ad 4, 5 i 6 sa svojim vezama prema gore navedenim strateškim opcijama i SWOT faktorima prikazani su u slijedećoj tablici:

Grupa	Šifra	Strateški projekt	Strateške opcije	SWOT-Snage	SWOT-Slabosti	SWOT-Prilike	SWOT-Prijetnje
4-Ostala infrastruktura	P30	Izgradnja vodoopskrbnog sustava istočnog dijela otoka (Novi cjevovod Jelsa-Poljica, koji opskrbљuje Prapatnu i Malu Stinivu, Šumski makadamski put do Male Stinive, Cjevovod Poljica-Gdinja-Bogomolje, Cjevovod do Grominog doca)	A06, A05	S02, S06	W01	O04, O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P31	Projekt odvodnje i kanalizacije (Dovršetak spajanja odvodnje prvog prstena u Jelsi i nastavak popločavanja kaleta)	A06	S02, S06		O04, O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P32	Projekt irrigacije zemljišta	A13, A15	S02		O06	T11
	P33	Zatvaranje i sanacije deponije u Prapatnoj	A06, A20	S02, S06		O04, O06	T11
	P34	Izgradnja groblja i mrtvačnica (grobљe u Vrboskoj i mrtvačnica u Zastražiću, Svirču i Gdinju i Jelsi)	A06	S06		O06	T11
	P35	Intergeneracijski kampus (Arhitektonski fakultet u Zagrebu projektira novi vrtić, starački dom sa 120 soba i srednju školu te idejno uređenje prometa zapadnog dijela Jelsa)	A06, A04, A09, A16	S06, S07	W01	O02, O06, O07	T01, T04, T08, T09, T11
	P36	Dječji vrtić Ad P35	A06, A04, A09, A16	S06, S07	W01	O02, O06, O07	T01, T04, T08, T09, T11
	P37	Starački dom Ad P35	A06, A04, A09, A16	S06, S07	W01	O02, O06, O07	T01, T04, T08, T09, T11
	P38	Srednja škola Ad P35	A06, A04, A09, A16	S06, S07	W01	O02, O06, O07	T01, T04, T08, T09, T11
5.Ostali investički projekti	P39	Rekonstrukcija i izgradnja multifunkcionalne/svečane dvorane u zgradbi općine Jelsa (300 mesta - završiti sanaciju zidova i podova)	A06, A01, A10, A16	S06, S07, S08	W01	O06	T11
	P40	Izgradnja vatrogasnog doma	A20, A06	S06, S09		O06	T11
	P41	Novi sadržaj na sportskom kompleksu Pelinje (Asfaltiranje novog košarkaškog igrališta ispred ulaza u dvoranu, Otvaranje malog ugostiteljskog objekta u sklopu sportskog centra, Prekrivanje solarnim pločama, gradnja dvorane za balote, igralište sa umjetnom travom)	A01, A04, A06	S06	W01	O06	T11
	P42	Preuređenje i aktivacija Gradske kavane (u skladu s napucima konzervatora)	A17, A16	S07	W01		
	P43	Realizacija i gradnja tematskih staza na cijelom teritoriju Općine Jelsa	A06, A05	S06	W01	O06	T11
	P44	uredjenje starih škola-zgrada na području općine i to: zgrada tkz. Mašinoparket, dvije javne zgrade (stare škole) u Gdinju, zgrada u Poljicima, Vrbsniku i Svirčima	A06, A04, A09, A16	S06, S07	W01	O02, O06, O07	T01, T04, T08, T09, T11
	P45	gradnja reciklažnog dvorišta i instaliranje bioplinskog postrojenja	A06	S02, S06		O04, O06	T01, T04, T08, T09, T11
	P46	Širenje muzeja na dio posvećen procesiji 'Za križen'	A11	S08		O06	T11
	P47	Program vinskih manifestacija (ljetne i cjelogodišnje manifestacije u suradnji s Udrugom hvarske vinara uz promociju i degustaciju)	A15, A01, A16	S07, S08, S11	W01, W09	O03, O06	T11
6. Marketinski projekti	P48	Marketinsko profiliranje i rebranding Jelsa (pod vodstvom TZ Jelsa)	A16, A17	S07, S08, S09, S12	W01, W09, W10, W11	O02, O03, O07, O08	T01, T04, T08, T09, T11
	P49	Izrada kataloga vizualnog identiteta	A16, A17	S07, S08, S12	W01, W09, W10, W11	O02, O03, O07, O08	

Tablica 5 – Strateški projekti grupa 4, 5 i 6

5. TEKUĆE AKTIVNOSTI

Strateške tekuće aktivnosti odnose se na stalne i povremene aktivnosti koje nemaju status investicijskih ulaganja, a posebno uključuju sve potpore, subvencije, pomoći i druge oblike poticanja poželjnih aktivnosti prema odabranim strateškim opcijama.

Općina Jelsa ovim strateškim planom podržava sve aktivnosti koje proizlaze iz prethodno analiziranih programa Europske Unije, Republike Hrvatske i Županije Splitsko-Dalmatinske, a koje joj mogu pomoći u postizanju održivog razvoja na korist svojih građana i posjetitelja.

U tablicama koje slijede prikazane su najvažnije mjere operativnog programa 'Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.' koje općina u svim svojim oblicima i vertikalnim projekcijama prema njoj strateški podržava.

Rb	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
1	Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	O1 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	EFRR	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primjerenje istraživanje, pilot linije, pred protizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu	1b1 - Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IR) 1b2 - Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja	056. Ulaganja u infrastrukturu, kapacitete i opremu u MSP-ovima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija, 059. Istraživačka i inovacijska infrastruktura (privatna, uključujući znanstvene parkove), 063. Klasterska potpora i poslovne mreže čije pogodnosti ostvaruju ponajviše MSP-ovi, 121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola

Tablica 6 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC01

Rb	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
2	Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	O2 - Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo 2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-upravu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje.	2a1 - Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomsko dobrobiti 2c1 - Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja	045. IKT: Osnovna/posrednička mreža, 046. IKT: Brza širokopojasna mreža (pristupna/lokala petlj; >/= 30 Mbps), 079. Pristup javnom sektoru informacija (uključujući otvorene podatke, e-kulturu, digitalizirane knjižnice, e-sadržaj i e-turizam), 080. e-uključivanje, e-pristupačnost, e-učenje i e-edukacijske usluge i aplikacije, digitalna pismenost, 081. IKT rješenja koja se bave izazovima zdravog i aktivnog starenja te usluge e-zdravstva i aplikacija (uključujući e-skribe i okolinom potpomognut život), 121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola

Tablica 7 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC02

Rb	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
3	Poslovna konkurentnost	O3 - Poboljšanje konkurenčnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)-	EFRR	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko istraživanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora 3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese	3a1 - Bolji pristup finansiranju za MSP 3a2 - Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva 3d1 - Poboljšani razvoj i rast MSP na domaćim i stranim tržištima 3d2 - Poboljšana inovativnost MSP	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća (MSP), 064. Procesi istraživanja i inovacija u MSP-ovima (uključujući sustave vouchera, procese, dizajn, usluge i socijalne inovacije), 066. Napredne usluge podrške za MSP-ove i skupine MSP-ova (uključujući usluge upravljanja, promidžbe i dizajn), 069. Potpora ekološki prihvatljivim postupcima proizvodnje i resursnoj učinkovitosti u MSP-ovima, 072. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i lokacije)

Tablica 8 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC03

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
4	Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	O4 - Podržavanje prelaska na niskougrijeno gospodarstvo u svim sektorima	EFRR	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima 4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru 4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona	4b1 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijskim sektorima 4b2 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina) 4c1 - Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora 4c2 - Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i objektima u kućama) 4c4 - Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete 4d1 - Pilot-projekt uvođenja na prednja mreža	010. Obnovljiva energija: solarna, 011. Obnovljiva energija: biomasa, 013. Obnova energetske učinkovitosti javne infrastrukture, pokazni projekti i pomoćne mjere, 014. Obnova energetske učinkovitosti postojećeg stambenog fonda, pokazni projekti i pomoćne mjere, 015. Sustavi distribucije inteligentne energije na srednjim i niskim stupnjevima napona (uključujući pametne mreže i IKT sustave), 068. Projekti energetske učinkovitosti i pokazni projekti u MSP-ovima te pomoćne mjere, 069. Potpora ekološki prihvatljivim postupcima proizvodnje i resursnoj učinkovitosti u MSP-ovima, 070. Promicanje energetske učinkovitosti u velikim poduzećima

Tablica 9 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC04

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
5	Klimatske promjene i upravljanje rizicima	05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima	EFRR	Sa - Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	Sa1 - Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama	087. Prilagodba na mjeru klimatskih promjena i sprječavanje i upravljanje klimatskim rizicima npr. erozije, požara, poplava, oluja i suše, uključujući podizanje svijesti, civilne zaštite i sustava upravljanja katastrofama i infrastrukture, 088. Sprečavanje rizika i upravljanje ne-klimatskim prirodnim rizicima (tj. potresima) i rizicima povezanim s ljudskim aktivnostima (npr. tehnološke nesreće), uključujući podizanje svijesti, civilnu zaštitu i sustav upravljanja u slučaju katastrofa te infrastrukturu
				Sb - Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama	Sb1 - Jačanje sustava upravljanja katastrofama	

Tablica 10 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC05

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
6	Zaštita okoliša i održivost resursa	06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	EFRR	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	6c1 - Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unapređenje kulturne baštine	
				6c2 - Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredišta prirode i kulturne baštine		
				6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamjenjena područja), smanjenje zagadenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke	6e1 - Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ	017. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjeru smanjivanja, razvrstavanja, recikliranja), 018. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjeru mehaničke biološke obrade, termičke obrade, spajljivanja i depozitura), 020. Opskrba vodom i ljudsku potrošnju (infrastruktura za izvlačenje, obradu, skladištenje i distribuciju), 021. Gospodarenje vodama i očuvanje pitke vode (uključujući upravljanje riječnim bazenima, vodoopskrbu, određene mjeru prilagodbe klimatskim promjenama, mjerjenje jedinica i potrošača, sustave naplate i smanjenje isticanja), 022. Obrada otpadnih voda, 083. Mjere kakovće zraka, 085. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti, zaštite prirode i „zelene“ infrastrukture, 086. Zaštita, obnova i održivo korištenje Natura 2000 područja, 089. Obnova industrijskih lokacija i zagađenih terena, 091. Razvoj i promicanje turističkog potencijala prirodnih prostora, 094. Zaštita, razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih dobara, 095. Razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih usluga
				6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	6i1 - Smanjenja količina otpada koji se odlaže na odlagališta	
				6ii - Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	6ii1 - Unapređenje javnog vodoopskrbnog sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti usluga opskrbe pitkom vodom	
			KF	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu	6ii2 - Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda	
					6ii3 - Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelj za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću	
					6ii4 - Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)	
					6ii5 - Obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima	

Tablica 11 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC06

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
7	Povezanost i mobilnost	07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturom	EFRR	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorista s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalne čvoriste	7b1 - Poboljšanje cestovne sigurnosti u dijelovima s visokom razinom mješovitog prometa	034. Ostale obnovljene ili poboljšane ceste (autoceste, nacionalne, regionalne ili lokalne), 040. Ostale morske luke, 044. Pametni prometni sustavi (uključujući uvođenje upravljanja potražnjom, sustave naplate cestarine, sustave IT nadzora i informacijske sustave), 090. Biciklističke i pješačke staze
				7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plavne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi	7ii1 - Poboljšanje dostupnosti naseljenih otoka za njihove stanovnike	
					7ii2 - Povećanje broja putnika u javnom prijevozu	

Tablica 12 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC07

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
8	Socijalno uključivanje i zdravlje	09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	EFRR	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje pridonose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenosti boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prilagajanjem usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednicu	9a1 - Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća (MSP), 053. Zdravstvena infrastruktura, 054. Stambena infrastruktura, 055. Ostala društvena infrastruktura koja doprinosi regionalnom i lokalnom razvoju, 121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola
				9b - Pružanje potpore fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima	9a2 - Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog lječenja 9a3 - Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture 9a4 - Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata	
					9b1 - Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva	

Tablica 13 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC09

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
9	Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje	EFRR	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje	10a1 – Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala IKT- u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, potrebnih na tržištu rada 10a2 – Modernizacija, unapredjenje i povećanje infrastrukture smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te vršetak studija za studente u nepovoljnom položaju 10a3 – Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u cijelim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja	049. Obrazovna infrastruktura za terciarno obrazovanje, 050. Obrazovna infrastruktura za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te obrazovanje odraslih

Tablica 14 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – TC10

Rb.	Prioritetna os	Tematski cilj (TC)	Fond	Odabrani investicijski prioritet (IP)	Specifični cilj (SC)	kategorije intervencije
10	Tehnička pomoć	Tehnička pomoć	EFRR	Tehnička pomoć	Tematsko područje 1. – Osiguranje odgovarajućih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnih programa Tematsko područje 2. – Podrška učinkovitovoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa Tematsko područje 3. – Podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola, 122. Evaluacija i studije, 123. Informiranje i komunikacija

Tablica 15 – Podržani strateški aspekti OPKK 2014.-2020. – Tehnička pomoć

U tablicama koje slijedi prikazane su najvažnije mјere operativnog programa 'Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020' koje općina u svim svojim oblicima i vertikalnim projekcijama prema njoj strateški podržava.

Rb.	Tematski cilj	Investicijski prioritet	Specifični cilj	Kategorije intervencije
1	08 - Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage	8i - Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potporu za mobilnost radne snage	1 - Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada, 2 - Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena, 3 - Očuvanje radnih mјesta, zadržavanje u zaposlenju radnika koji su proglašeni viškom te jačanje brzog ponovnog zapošljavanja osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom	102. Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne ljudi, uključujući dugoročno nezaposlene i lude udaljene od tržišta rada, također provedbom lokalnih inicijativa zapošljavanja i potpore pokretljivosti radne snage, 103. Održiva integracija u tržište radne snage za mlade, posebno nezaposlene, one koji se obrazuju ili osposobljavaju, uključujući mlade s rizikom od socijalne isključenošću i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući primjenom programa Garancije za mlade, 105. Modernizacija institucija tržišta rada, poput javnih i privatnih usluga zapošljavanja, i poboljšanje usklađivanja potreba tržišta rada, uključujući aktivnostima koje povećavaju transnacionalnu pokretljivost radne snage te sustavnim pokretljivost i boljom suradnjom institucija i relevantnih dionika
		8ii - Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se nići osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenošću i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade	1 - Povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine na tržište rada i za sve iz NEET skupine od 2019. godine	
		8iii - Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se nići osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenošću i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade	1 - Jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje i povećanje zaposlenosti najranjivijih skupina na lokalnim tržišima rada, 2 - Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mјere APZ	
2	09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije	9i - Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti	1 - Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije, 2 - Jačanje aktivnog uključivanja kroz implementaciju integriranih projekata za obnovu 5 nerazvijenih pilot područja	109. Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti, 112. Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući zdravstvenu zaštitu i socijalne usluge od općeg interesa, 113. Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
		9iv - Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa	1 - Održivo poboljšanje pristupa zdravstvenoj skrbi u nerazvijenim područjima i za ranjive skupine te promocija zdravlja, 2 - Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinsticijonalizacije	
		9v - Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju	1 - Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća te njihovih zaposlenika	

Tablica 16 – Podržani strateški aspekti operativnog programa OPULJP 2014.-2020. – TC08 i TC09

Rb.	Tematski cilj	Investicijski prioritet	Specifični cilj	Kategorije intervencije
3	10 - Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cijeloživotno učenje	10iii - Povećanje jednakog pristupa cijeloživotnom učenju za sve dobine skupine u formalnom, neformalnom i informacionom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stičenih kompetencija	1 - Omogućavanje boljeg pristupa obrazovanju učenicima u nepovoljnem položaju u pred-terciarnom obrazovanju, 2 - Promicanje pristupa cijeloživotnom učenju kroz unapređivanje ključnih kompetencija studenata, te primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u poučavanju i učenju, 3 - Poboljšanje obrazovnog sustava za odrasle i unapređenje vještina i kompetencija odraslih polaznika	116. Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti visokog i istovrsnog obrazovanja s ciljem povećanja sudjelovanja i razna obrazovnih postignuća, te pristup istome, posebno za skupine u nepovoljnijem položaju, 117. Povećanje jednakog pristupa cijeloživotnom učenju za sve dobine skupine u formalnim, neformalnim i informacionim usročjima, unapređivanje znanja, vještina i kompetencija radne snage, te promicanje fleksibilnih načina učenja, uključujući pomoću profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja stičenih kompetencija, 118. Poboljšanje relevantnosti sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište radne snage, olakšavajući prijelaz s obrazovanja na rad, te jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i njihove kvalitete, uključujući putem mehanizama za predviđanje vještina, prilagodbom obrazovnih programa i uspostavljanje i razvoj sustava učenja temeljenih na radu, uključujući dvostruke sustave učenja i programe naukovanja
		10iv - Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržiste rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvodenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja	1 - Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete radi povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje	
4	11 - Jačanje institucionalnih kapacitačnih javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave	11i - Ulaganje u institucionalne kapacitete te u učinkovitost javnih uprava i javnih usluga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem reformiranja, boljeg uređivanja i dobrog upravljanja	1 - Povećanje djelotvornosti i kapaciteta u javnoj upravi kroz poboljšanje pružanja usluga i upravljanja ljudskim potencijalima, 2 - Unapređenje kapaciteta i funkcioniranja pravosuda kroz poboljšanje upravljanja i kompetencija	119. Ulaganje u institucionalne kapacitete i u učinkovitost javne uprave i javnih usluga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem provođenja reforma, bolje regulative i dobrog upravljanja, 120. Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji pružaju obrazovanje, cijeloživotno učenje, obučavanje i zapošljavanje te socijalne politike, uključujući sektorske i teritorijalne okvire za pokretanje reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
		11ii - Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, cijeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalne politike, uključujući uz pomoći sektorskih i teritorijalnih pakta radi omogućavanja reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini	1 - Razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva, osobito udružiga i socijalnih partnera, te jačanje civilnog i socijalnog dijaloga radi boljeg upravljanja	
5	Tehnička pomoć		1 - Osiguranje učinkovite pripreme, upravljanja, provedbe, praćenja, vrednovanja i kontrole Operativnog programa, 2 - Podrška potencijalnim korisnicima i regionalnim dionicima u uspješnom prijavljivanju i provedbi ESF projekata jačanjem njihovih kapaciteta i razvijanjem kvalitetne zalihe budućih projekata, 3 - Podrška komunikacijskim aktivnostima u svrhu djelotvorne provedbe Komunikacijske strategije i osiguranje kvalitetnog informiranja potencijalnih korisnika i voditelja projekata o mogućnostima i uvjetima finansiranja u okviru Operativnog programa	

Tablica 17 – Podržani strateški aspekti operativnog programa OPULP 2014.-2020. – TC10, TC11 i Tehnička pomoć

U tablicama koje slijedi prikazane su najvažnije mjere operativnog programa ruralnog razvoja RH 2014-2020, koje općina u svim svojim oblicima i vertikalnim projekcijama prema njoj strateški podržava.

Mjera	Mjera	Podmjera	Opis
M01	Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja	Podmjera 1.1.	Potpore za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina
		Podmjera 1.2.	Potpore za demonstracijske aktivnosti i informativne aktivnosti
M02	Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima	Podmjera 2.1.	Potpore za pružanje savjetodavnih usluga
		Podmjera 2.2.	Potpore za osposobljavanje savjetnika
M03	Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu	Podmjera 3.1.	Potpore za novo sudjelovanje u sustavima kvalitete
		Podmjera 3.2.	Potpore za aktivnosti informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu
M04	Ulaganja u fizičku imovinu	Podmjera 4.1.	Potpore za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva
		Podmjera 4.2.	Potpore za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda
		Podmjera 4.3.	Potpore za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva
		Podmjera 4.4.	Potpore neproizvodnim ulaganjima vezanim uz postizanje agro-okolišnih i klimatskih ciljeva
M05	Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti	Podmjera 5.1.	Potpore za ulaganja u obnovu poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama i katastrofalnim događajima
M06	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	Podmjera 6.1.	Potpore mlađim poljoprivrednicima
		Podmjera 6.2.	Potpore ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području
		Podmjera 6.3.	Potpore razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava
		Podmjera 6.4.	Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima

Tablica 18 – Podržane mjere i podmjere programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Mjere 1-6

Mjera	Mjera	Podmjera	Opis
M07	Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima	Podmjera 7.1.	Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000. i druga područja visoke prirodne vrijednosti
		Podmjera 7.2.	Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture
		Podmjera 7.4.	Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezana infrastrukturu
M08	Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	Podmjera 8.5.	Potpore za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava
		Podmjera 8.6	Potpore za ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda
M09	Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija	Podmjera 9.1.	Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija u poljoprivrednom i šumarskom sektoru
M10	Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene	Podmjera 10.1.	Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama
		Podmjera 10.2.	Potpore za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi
M11	Ekološki uzgoj	Podmjera 11.1.	Plaćanja za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja
		Podmjera 11.2.	Plaćanja za održavanje praksi i metoda ekološkog uzgoja
M13	Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima	Podmjera 13.1.	Plaćanja u gorsko planinskim područjima – GPP
		Podmjera 13.2.	Plaćanja u područjima sa značajnim prirodnim ograničenjima – ZPO
		Podmjera 13.3.	Plaćanja u područjima s posebnim ograničenjima – PPO
M16	Suradnja	Podmjera 16.1.	Potpore za osnivanje i rad operativnih skupina Europskog inovacijskog partnerstva (EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost
		Podmjera 16.2.	Potpore za pilot-projekte i za razvoj novih proizvoda, postupaka, procesa i tehnologija
		Podmjera 16.4.	Potpore za horizontalnu i vertikalnu suradnju sudionika u lancu opskrbe za uspostavljanje i razvoj kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta te za promicanje aktivnosti u lokalnom kontekstu u vezi s razvojem kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta
M17	Upravljanje rizicima	Podmjera 17.1.	Premije za osiguranje usjeva, životinja i biljka
M18	Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku		
M19	LEADER (CLLD)	Podmjera 19.1.	Pripremna pomoć
		Podmjera 19.2.	Provedba operacija unutar CLLD strategije
		Podmjera 19.3.	Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a
		Podmjera 19.4.	Tekući troškovi i animacija
M20	Tehnička pomoć		

Tablica 19 – Podržane mjere i podmjere programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Mjere 7-20

Najvažnije mјere operativnog programa 'Strategija razvoja turizma do 2020. godine', koje općina u svim svojim oblicima i vertikalnim projekcijama prema njoj strateški podržava su slijedeće:

- A - povećanje kvalitete ponude i usluge (povećanje standarda, kvalitete i dodatne ponude, diversifikacija poslovanja i održivi razvoj, korištenje novih tehnologija, poboljšanje socijalne uključenosti u hotelima, kampovima, opg-ima, obj. u domaćinstvu);
- B - razvoj posebnih oblika turizma;
- C - pripremu dokumentacije (priprema projektne dokumentacije za nove investicije u turizmu);
- D - međunarodnu prepoznatljivost (internacionalizacija);

Podmjere u sklopu mјere A koje se podržavaju su slijedeće:

A.1. HOTELI – hotel, apartotel, turističko naselje, hotel baština (heritage), pansion

- Obnova i uređenje smještajnih jedinica i pratećih sadržaja
- Razvoj i unapređenje dodatnih sadržaja: bazeni (vanjski min 30m² i unutarnji min 20m²), wellness, sadržaji za djecu itd.
- Ulaganje u realizaciju tematskog definiranja hotela, tj. utvrđivanje posebnog standarda (Business, Meetings, Casino, Family, Spa, Ski itd.)
- Povećanje energetske učinkovitosti; zeleno poduzetništvo i sl.

A.2. KAMPOVI– kamp, kamp naselje, kampiralište , kamp odmorište, hostel

- Obnova, proširenje i uređenje postojećeg kampa
- Izgradnja novih kampova, kampirališta i kamp odmorišta (posebice uz prometnice, jadransko zaleđe, kontinent)
- Novi sadržaji: bazeni (uvjeti kao kod hotela), zabavni i tematski park...
- Poboljšanje uvjeta za osobe sa invaliditetom
- Ulaganje u zeleno poduzetništvo

A.3. SELJAČKO DOMAĆINSTVO – OPG

- Obnova, proširenje i uređenje postojećeg domaćinstva
- Ulaganje u uređenje izletišta, kušaonica, vinotoča
- Osnivanje novog seljačkog domaćinstva
- Razvoj i unapređenje dodatnih sadržaja; bazeni, sportsko-rekreativni, edukativni, tematski parkovi, etno zbirke itd.
- Povećanje i poboljšanje uvjeta za osobe sa invaliditetom
- Korištenje obnovljivih izvora energije

A.4. OBJEKTI U DOMAĆINSTVU – soba, apartman, studio apartman, kuća za odmor, kamp u domaćinstvu

- Izgradnja i opremanje isključivo novih bazena (min 30m² za vanjske i 20m² za unutarnje)
- Udruživanje privatnih iznajmljivača u zadruge ili trgov. dr. te realizacije zajedničkih sadržaja (prijem gostiju, TIC, sanitarni čvorovi, rekreacijski sadržaji, dječja igrališta, parking i sl.).

Mjera B:

- Ruralni i planinski turizam (aktiviranje planinarskih domova, uređenje i turistička prenamjena napuštenih škola, građevina pučke arhitekture
- Obnova građevina industrijske i druge kulturne baštine za potrebe turizma
- Cikloturizam (odmorišta, servisi, bike&bed i sl.)
- Pustolovni i sportsko-rekreativni turizam (infrastruktura i oprema za špilje, stijene za penjanje, vidikovci, rafting, osmatračnice, adrenalinski parkovi, golf vježbališta, robinzonski smještaj itd.)
- Zabavni i tematski parkovi
- "mali ploveći hoteli" - dovršetak izgradnje novih, obnova ili rekonstrukcija postojećih manjih turističkih brodova za krstarenje, sa elementima tradicijske gradnje

Mjera C:

- Studija izvodljivosti/investicijski elaborat
- Tehnička projekta dokumentacija (idejni, glavni, izvedbeni projekt)
- Aktivnosti vezane za lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu
- Aktivnosti vezane za procjenu utjecaja zahvata na okoliš
- Ostala potrebna dokumentacija za kandidiranje na Strukturne fondove EU ili druge izvore financiranja

Mjera D:

- Članarine u prestižnim međunarodnim asocijacijama smještajnih ugostiteljskih objekata (prve 3 godine članstva)

U sklopu 'Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo RH za 2014.-2020.' općina Jelsa podržava slijedeće prioritete i specifične ciljeve:

Prioritet Unije I. Poticanje okolišno održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva

Specifičan cilj 1. Smanjenje utjecaja ribarstva na morski okoliš, uključujući izbjegavanje i smanjenje u najvećoj mogućoj mjeri, neželjenog ulova

- Članak 38. Ograničavanje utjecaja ribolova na morski okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta (+čl. 44. stavak 1. točka (c) Ribolov na unutarnjim vodama)
- Članak 40. stavak 1. točka (a) Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava i režima kompenzacije u okviru održivih ribolovnih aktivnosti
- Članak 43. stavak 2. Ribarske luke, iskrcajna mjesta, burze ribe i zakloništa
- Specifičan cilj 2. Zaštita i očuvanje akvatične bioraznolikosti i akvatičnih ekosustava
- Članak 40. stavak 1. točke (b) do (g) te (i) Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava i režima kompenzacije u okviru održivih ribolovnih aktivnosti (+ čl. 44. stavak 6. Ribolov na unutarnjim vodama)

Specifičan cilj 3. Osiguravanje ravnoteže između ribolovnih kapaciteta i raspoloživih ribolovnih mogućnosti

- Članak 34. Trajna obustava ribolovnih aktivnosti
- Članak 36. Potpora sustavima dodjeljivanja ribolovnih mogućnost
- Specifičan cilj 4. Jačanje konkurentnosti i održivosti poduzeća koja se bave ribarstvom, uključujući flote za mali priobalni ribolov i poboljšanje zaštite na radu ili radnih uvjeta
- Članak 27. Savjetodavne usluge (+ čl. 44. stavak 3. Ribolov na unutarnjim vodama)
- Članak 30. Diversifikacija i novi oblici prihoda (+ čl. 44. stavak 4. Ribolov na unutarnjim vodama)
- Članak 32. Zaštita zdravlja i sigurnost (+ čl. 44. stavak 1. točka (b) Ribolov na unutarnjim)
- Specifičan cilj 5. Potpora jačanju tehnološkog razvoja i inovacija koje uključuju povećanje energetske učinkovitosti i prijenosa znanja
- Članak 33. Privremena obustava ribolovnih aktivnosti
- Članak 40. stavak 1. točka (h) Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava i režima kompenzacije u okviru održivih ribolovnih aktivnosti
- Članak 42. Dodana vrijednost, kvaliteta proizvoda i korištenje slučajnog ulova (+ čl. 44. stavak 1. točka (e) Ribolov na unutarnjim vodama)
- Članak 43. stavci 1. i 3. Ribarske luke, iskrcajna mjesta, burze ribe i zakloništa (+ čl. 44. stavak 1. točka (f) Ribolov na unutarnjim vodama)

Prioritet Unije II. Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture

Specifičan cilj 1. Potpora jačanju prijenosa tehnološkog razvoja, inovacija i znanja

- Članak 47. Inovacije
- Članak 49. Službe upravljanja, pružanja pomoći i savjetovanja za akvakulturna uzgajališta

Specifičan cilj 2. Jačanje konkurentnosti i održivosti poduzeća koja se bave akvakulturom, uključujući poboljšanje sigurnosti ili radnih uvjeta, a pogotovo malih i srednjih poduzeća

- Članak 48. stavak 1. točke (a) do (d) te (f) do (h) Proizvodna ulaganja u akvakulturu

Specifičan cilj 3. Zaštita i očuvanje akvatične bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava povezanih s akvakulturom i promicanjem resursno učinkovite akvakulture

- Članak 48. stavak 1. točka (k) Proizvodna ulaganja u akvakulturu
- Članak 48. stavak 1. točke (e), (i), (j) Proizvodna ulaganja u akvakulturu
- Članak 51. Povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta
- Članak 53. Prijelaz na sustave za okolišno upravljanje i reviziju te na ekološku akvakulturu

Specifičan cilj 4. Promicanje akvakulture koja pruža visoku razinu zaštite okoliša, promicanja zdravlja i dobrobiti životinja te javnog zdravlja i sigurnosti

- Članak 54. Akvakultura koja osigurava usluge zaštite okoliša
- Članak 55. Mjere zaštite javnog zdravlja
- Članak 56. Mjere zaštite zdravlja i dobrobiti životinja
- Članak 57. Osiguranje akvakulturnih stokova

Prioritet Unije III. Poticanje provedbe ZRP-a

Specifičan cilj 1. Poboljšanje i pružanje znanstvenih spoznaja kao i poboljšanje prikupljanja i upravljanja podacima

- Članak 77. Prikupljanje podataka

Specifičan cilj 2. Potpora praćenju, kontroli i provedbi, jačanju institucionalnih kapaciteta i učinkovitoj javnoj upravi bez dodatnog administrativnog opterećenja

- Članak 76. Kontrola i provedba

Prioritet Unije IV. Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije

Specifičan cilj 1. Promicanje gospodarskog rasta, društvene uključenosti, stvaranje radnih mesta i pružanje podrške upošljivosti i mobilnosti radne snage u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi, uključujući diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu te prema ostalim sektorima pomorskog gospodarstva

- Članak 62. stavak 1. točka (a) Pripremna potpora
- Članak 63. Provedba lokalnih razvojnih strategija (uključujući tekuće troškove i animaciju)

Prioritet Unije V. Poticanje trženja i prerade

Specifičan cilj 1. Poboljšanja organizacije tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture

- Članak 66. Planovi proizvodnje i stavljanja na tržište
- Članak 67. Potpora za skladištenje
- Članak 68. Mjere vezane za trženje

Specifičan cilj 2. Poticanje ulaganja u sektore prerade i stavljanja na tržište

- Članak 69. Prerada proizvoda ribarstva i akvakulture

Prioritet Unije VI. Poticanje provedbe IPP-a

Specifičan cilj 1. Poticanje provedbe IPP-a

- Članak 80. stavak 1. točka (b) Promicanje zaštite morskog okoliša te održivog korištenja morskih i obalnih resursa
- Članak 80. stavak 1. točka (c) Jačanje znanja o stanju morskog okoliša

Općina također podržava sve vertikalno projicirane programe gdje bi se ona mogla uključiti, vezano za industrijsku strategiju RH, energetsku strategiju RH, kao i druge strateške dokumente, mjere i podmjere koje u prethodnim analizama i planu nisu spomenute.

6. STRATEŠKA REKAPITULACIJA

Iz svih prethodnih strateških analiza i planova proizlazi da se strategija Općine Jelsa temelji na dva ključna stupa:

- Turistička industrija;
- Malo gospodarstvo;

Turistička industrija glavni je pokretač općinske ekonomije i njena najperspektivnija grana, tako da je strategija ponajviše usmjerena na njeno daljnje jačanje u smislu povećanja njene vidljivosti na svjetskom tržištu, produljenja sezone i potrošnje gostiju.

Izbor strateških projekata i tekućih aktivnosti ide u tom smjeru, forsirajući baš takve koji tome doprinose (jačanje hotelskih kapaciteta, uređivanje atraktivnih ruralnih područja općine, poboljšanje nautičkih kapaciteta općine, poboljšanje povezanosti općine sa okruženjem, uvođenje inovativnih oblika turizma, uvođenje inovativnih načina financiranja projekata, rebrandingom i kreiranjem prepoznatljivog vizuelnog identiteta).

S druge strane, glavni nositelji malog gospodarstva su u domeni poljoprivrede i ribarstva, te male prerađivačke industrije vezane uz njih. Tu se posebno ističe vinarstvo i maslinarstvo te uzgoj i prerada ljekovitog bilja. Njima treba dodati i male tvrtke i obrte usko povezane sa turističkom industrijom čiji je prosperitet također potreban za ostvarenje njenih ciljeva (agencije, prijevoznici, održavatelji turističkih i drugih objekata, trgovci, itd.).

Izuzetno je važno u svakom strateškom promišljanju ova dva stupa što više povezivati, odnosno za potrebe daleko veće turističke industrije maksimalno koristiti proizvode i usluge lokalnog malog gospodarstva. Potrebno ih je takođe i zajedno brendirati i globalno predstavljati kao jedinstveni image općine Jelsa.

Ta dva stupa položena su na čvrsto tlo lokalne infrastrukture za koju jamči općina Jelsa, i koja je predstavljena mnogim projektima i aktivnostima ovog strateškog plana. Općina mora osigurati daljnji nesmetani razvoj i održavanje te infrastrukture (promet, energetika, informacijsko komunikacijska povezanost, vodoopskrba, odvodnja i kanalizacija, tretman otpada, zaštita okoliša, javna sigurnost, itd.), no mora osigurati i platformu za kulturni i javni život općine.

Iz cijelog kompleksa strateških razmišljanja posebno se ističu mogućnosti uporabe europskih fondova (odnosno nacionalnih i lokalnih fondova), koje znatno mogu ubrzati realizaciju predviđenih strateških projekata i aktivnosti. U tom smislu od velike je važnosti jačanje kapaciteta općinskih djelatnika u tom segmentu.

Prosinac 2015

Goran Šarić, M.Sc., MBA

Enodis d.o.o.